

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
 Helyben hazhoz fordva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
 Főter., Hermann-udvar I. emelet,
 a folepcsőnél.

Bérmontellen leveleket csak ismeri,
 kézzel fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk

Kiadóhivatal:
 Főter., a törvényszék mellett Neumann-
 háznak utárára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
 Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
 utáni szám 3 kr.

Apropos nélkül.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Arad, május 3.

Az első tekintetre ez a cím jutott eszembe, midőn egyik helyi lapban: egy román által, a románokhoz intézett azt a ezikkel pillantottam meg, melyben az actualitás legkisebb inspirátója nélkül, a román nép bajai vannak nagyon is academiec fejtegetve. Kerestem, kutattam a ezikkben, majd a sorok között, hogy mi adhatta az impulzust a felszólalásra, de a végén is taglalgatásom arra világosított fel, hogy az a ezikk nem annyira és talán nem is úgy iratott egy román által a románok érdekében, hanem egyszerűen — hogy úgy mondjam — reclum, akar lenni annak a pártnak, melynek érdekében a kérdéses lap működik.

Természetesen nekem, mint a publicistica működési körén tudó egyéneknek, nem lehet feladatam a ezikkel ebből a szempontból tárgyalni, de mivel félreismertelhetetlen tendenciával van benne összekapcsolva a pártpolitika a román ügygyel, nem állhatok ellent a hívásnak, hogy a szerkesztő ur meg egyeztetésével egyet-mást el ne mondjak a felszólalás tendenciósabb részére nézve.

A felszólalás fogasabb megjegyzései előtt, ezikkirő kijelenti, hogy ő román, még pedig nem a legrosszszabb. Ha tehát ő a ezikk hatása érdekében tartotta jónak ezt nyilvánvalóvá tenni, én csak a pár reflexióm motivuma miatt tudatom előre, hogy én is az — román vagyok, hogy milyen, annak kijelentése nem tartozik a dologra már csak azért sem, mert esetleg hiába verem a mellemet kitűnő román voltam mellett, ha soraim indító oka és az azokból kitetsző meggyőződés nem bizonyítja ezt be.

Mindenestre vagyok, illetőleg tartom magamat olyan jó románnak és hazafinak, hogy azt az eljárás feltétlenül vizsgálatsám, hogy a mi ügyünk minden igaz ok nélkül, akár egyik, akár másik párt kortesesség özeül használtassék fel. És mivel a felfogással tisztában vagyok és tisztában van velem a román intelligenciának a színe-java, ezt nem fejtegetnem bővebben, s csupán odavetve adom meg tudtára a kérdéses lap másik románjának, hogy mi felette régen túlhaladt állás-

pontnak tartjuk még azt is, a mivel ő olyan érzékenyen látszik bibelődni, hogy tudniillik az e hazában lakó nemzetiségek nem volnának egyenjogúak a magyarral, és hogy az uralkodó faj jogosan a magyar-e, vagy sem? E kérdések felett mi már rég napirendre tértünk, mert megdönthetetlennek látjuk a jogos logikai fogva is, hogy a magyar azért uralkodó elem ma is itt, mert nemesak hogy a legnagyobb nép, de azért is, mert a legtöbb képesség van benne arra, hogy faji hegemoniájának érvényesítése által, a többi nemzetiségek existenciáját is fentartsa az országban és a kulturális előgyve. Arról pedig, — hogy még ma is akad román, a ki egész komoly képpel kérdéssé teszi a románok egyenjogúságát a magyarokéval — arról igazán difficile est non satyram scribere!..

Mindezek dacára azonban, szívesebben láttam volna az illető román e kérdés felett elmélkedni, mint afféle absurd okoskodásokba bocsátkozni, a melyek míg egyfelől olyan ügyvetlenül takarják a függetlenségi párti lobát, másrésztől annyira sértik a román hazafiai önértetét.

En nem tartozom sem egyik, sem másik politikai árnyalathoz. A mellett, hogy románnak születtem, hű magyar állampolgár is vagyok és éppen ezért úgy mint román, úgy is mint magyar állampolgár: visszautasítom azt a banális szövevényeket közlé plántált rut ráfogást, hogy mi nem a magyar állam fenntartására törekszünk, hanem mint valami (hirtelen nem találom más kifejezést) spiezli natio, holmi osztrák hegemonia felvirágzását ohajtjuk és titkon annak a valóztatására törekszünk, csupán azért, mert önálló hadügy, pénzügy és külügy nélkül, nines nemzeti léte a magyarnak és így a románnak se. Ez lehet a függetlenségi párt elve és meggyőződése, de nem a miénk, románoké.

Igenis nem, mert éppen a kiegyezés óta tapasztalhatja minden józan román ember, hogy a magyar állam szabadon hagyja nemzetiségünket, vallásunkat és talán tulon-tul szabadon engedi sajtónk működését, mely (nem habozom román létemre kijelenteni) olyan önjongással támad olykor a magyar állam ellen, hogy ha vazallusok nyíge alatt nyögne a románság, még

akkor sem lehetne túlzásaiban erősebb. A magyar állam kötelekőbe való életünk körülményein sokkal többet gondolkoztunk mi, a kik nemzetiségünk a józan követelések határai közt akarjuk fenntartani, semhogy be ne láttuk volna, hogy az 1867-iki kiegyezés óta következetesen erősödik a magyar államiság és benne a nemzetiségek existenciája minden tekintetben. Ezt láttuk mi be és ezt tartjuk mi fenn ragaszkodásunkkal, de nem a „Politik meines Hauzes“-t (ha már éppen ezzel a kitévellel vagyok kénytelen élni,) a mely politika éppen 1848/9-ben józanított ki bennünket örökre, midőn botorul törbe mentünk s bizony az ezért ígértek csak attól kaptunk meg később — a ki ellen fiamadtunk....

Nagyon bánt, hogy ilyesmiket kell ma felhoznom, de lehetetlen volt ezen erősebb argumentumok elől kitérnem, mikor valaki románának nevezte magát, kiáll a fórumra és képes — hangsúlyozom — csupán azért, mert a románok nem rohamnak bele a „48-as párti magyarok“ karjaiba, álláspontjukat a haza ellen és saját fajuk ellen irányulóknak mondani.

Különbem jegyezze meg magának egyszersmindenkorra a kérdéses lap románja, hogy a mi ilyen súlyos vádakkal illeti a hazafias románságot, addig nem fogjuk őt sem „vakmerőnek“, sem pedig „renegát“-nak tartani, hanem egyszerű gimplinek, a ki akár lelkiismeretlenül, akár öntudatlanul, felhasználni engedi magát szélsőbaloldali kortestáblának.

Egy aradi román.

Az igazságügyi tárca betöltése. Az igazságügyi miniszteri tarca betöltése tekintetben, miután a szakminisztériummal ezil-szeretlennek látszik a provisorium, a „Bud. Corr.“ jelentése szerint valószínűleg már e héten megállapodás fog történni.

Az országgyűlési szabadelvű párt tegnap délután 6 órakor értekezletet tartott. Az értekezlet megnyitása előtt a következő szavakkal emlékeztet meg az elhunyt igazságügyminiszterről Vízolyi Gusztáv elnök: Szomorú és fájdalmas kötelességet kell teljesítenem, — ugymond — midőn a szünidők utáni értekezletünk alkalmával Pauler Tivadar volt igazságügyminiszter elhunytáról kell megemlékeznem, kinek ravataltól most történik meg. Nem lehet feladatam ez alkalommal, hogy azon érdemeket, melyeket az elhunyt a haza és a király iránt a politikai téren s az emberiség iránt a tudomány terén szerzett, csak vázolni is megkíséreljem.

— Mily édes és jó lesz az a thea, mely a te rózsás ajkaid izlésének megfelel.

— Kivált ha oly édesse lehetném, mint a mily édes szerelem! — mondá tréfás mosolyal Etelka.

— Hát oly nagyon szereted a te szép uradat?

— Oh, hidd el, én akkor is oly nagyon szeretnék, ha nem volnál szép!

— De azért, ugy-e, mégis örülsz, hogy ilyen vagyok? — Lásd ennek köszönhetem, hogy ma egy szép asszony szerelmet vallott nekem.

Etelka arczán kellemetlen meglepetés tükröződött vissza, aztán izgatottságát közönys hangjával akarta palástolni.

— Ki az, ha szabad kérdenem?

— Oh, mindenesetre szabad! Döréné. Etelkának minden vére szivére tödült, egész testében remegett, csaknem elejté a tálcás fűdészt, melyet förtémek nyújtott.

Ernő észrevette ezt.

— Mi lett téged ki szívhóm: kezud reszket s arczod olyan halovány. Ah, az okozta volna talán, mit az előbb mondtam, a valomás? ... És esdő arczszal nézett nejmére. Majd átkarolta őt magához vonta, eszokolgatta fehér kis kezét.

— Édes egyetlenem! — mondá édes, behizelgő hangon — ne vessen az homályt a te szivredre, ne szerezen az nekud egy rozsz pillanatot sem. Ha féltékenységre okud lehetne, ugy nem mondtam volna elezt nekud. De lásd, én elmondtam, én nem akarok semmit a báróné szerelméből, mert nekem van a kit szeressek, és az te vagy! Oh, én rajtad kívül, hudd el édes, senkit sem tudok szeretni!

Mig Ernő beszélt, Etelka megszent remegni: arczára visszaszállt az élet színe, s boldogsága érzetében szemei megteltek örömkönyekkel. Főrtje nézett így. Cs a könyves szekében hálásan köszönt meg az édes vigasztalást.

VII.

Az ősi levegő sz az ég addig borult addig hívósodott, míg végre leküldé a földre az első havat. Tel volt.

Ezeket a hazafiai kegyelet és a történelem leend hivata kellőleg méltányolni. De mi, kik között pályafutásunk utolsó időszakát élte és miködött, nem mulasztjuk el, hogy hálás elismerésünk és legmegalobb rokonszenvünk érzelmének kifejezésével ne adozzuk utólag az államférfiúnak, a barátának, a jóakarónak, ki magának elvülhetetlen emléket emelt szíveinkben. (Ugy van! Ugy van!) A nagy, s mindnyájunk által fájdalmasan érzett veszteségnek csak gyenge visszhangja kíván lenni azon indítványom, hogy melyen érzett fájdalomunknak a gyászoló családohoz intézett részvétirat által is kifejezést adjunk. (Általános helyeslés.)

Ezután napirendre térvén az értekezlet, felvettett és Hegedűs Sándor előadó tüzetes indokolása után észrevétel nélkül elfogadtatt a budapesti fővárosi rendőrség részére Budapestre a épitendő lakotanyáról szóló törvényjavaslat. Ezután a népfelkeltésről szóló törvényjavaslat következett. Münnich Aurél előadó behatán ismertette s utána Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter indokolta tüzetesen a törvényjavaslatot. Mire megkezdett az általános tárgyalás, melyben Tiszta Kálmán miniszterelnökön kívül részt vettek: Prilesky Tade, Ivánk a Imre, Hegedűs Sándor, Harkányi Frigyes, Tischler Vincze és Chorin Ferenc. Erre a törvényjavaslat — mint már táviratilag jeleztük — általánosságban elfogadtatt.

Pauler Tivadar.

— május 3.

Az elhunyt igazságügyminiszter tegnapi temetésén, melyet sokáig fog emlegetni az ország, a nagy sokaságban, mely az utcázat előzöndölte, képviselve volt az egész magyar társadalom, ugy, hogy a megjelenteket egyenként elősorolni annyit tenne, mint a magyar közélet összes szereplőinek névsorát lenyomatni.

A kormány tagjai közül Tiszta miniszterelnök vezetése alatt jelen volt valamennyi miniszter, az udvari méltóságok, a főrendiház Sennyei Pál báró és a képviselőház Pécs és Tamás elnök vezetése alatt, az összes minisztériumok főb hivatalnokai, stb.

A temetés lefolyására nézve — tegnapi távirati tudósításunk kiegészítéséül — adjuk a következő újabb részleteket:

A Lipót-utcai halottasház koporsóját a koszorúk egészen elborították. Ott volt József főherceg is: „A Margitsziget kedves vendégének“ feirattal.

Kévszel 4 óra után megérkezett Zalka János győrmezei püspök, titkára Gieswein J. kíséretében, majd megérkezett a nagyszámú lelkesi segédlet Pellet apattal. Nemsokára ezután jött József főherceg b. Nyáry Adolf fődvarmestere kíséretében, teljes tábornoki díszben. A főherceg a kapu bejárása előtt várakozott a király megérkezésére.

Fél ór előtt 10 perccel robogott elő az első udvari fogat, melyből Hehenlohe herceg, a király ő felsegének fődvarmestere és báró

Nopcsa, a királyasszony fődvarmestere szálltak ki. Pontban fél ótkor robogott elő felseg fogata. A király tábornoki egyenruhát viselt s mellette Mondel báró földadsegéd foglalt helyet.

Király ő felseg kiszállván a kocsiából, katonásan köszönt az egybegyűlteknek, József főherceggel kezelt fogott s aztán ruganyos léptekkel haladt fel a lépcsőn a gyászalud bevont lakosztályba. Az előzobában Pauler Gyula, az elhunyt fia, mely meghajlással fogadta. Ő felseg levett esakóval haladt át a salomon s egyenesen a ravatal mellé állt. E perczben lépett be az egész pap-ság, élén Zalika püspök s megkezdődött a bezenelés.

Ezalatt a halottas ezobában csak a király és kísérete, József főherceg, a miniszterek és a gyászoló család tagjai voltak.

A gyászszertartás után ő felseg melyen meghatva, katonásan köszönve távozott. A pap-ság a lakás küszöbéig kíserte.

A felseget a miniszterek és kivállobb notabilitások követték korsójáig, mely mellett Szápary Géza gr. magyar fődvarmester és Szachenyi Imre gr. magyar főajtonálló várta a fejedelmét.

A király újból köszönsére emelven kezét, az udvari fogatok elrobogtak.

Soká tartott, míg a koszorukat lehozták és a fehér lovak által vont koszorús kocsi elhelyezték. Végre a koporsót is felemelték az úveggel fedett hat lovas gyász-szekerére. A koporsón semmi sem volt más, mint az elhunyt egyetemi rectori és décáni jelvénye.

Öt óra után indult meg a menet a következő sorrendben: Elöl négy lovasrendőr haladt, ezután következtek a fővárosi állami közintezetek, egyletek, a budai lövészegyletnek és az állami és közszégi hivatalok hivataloslagk egyesületének zászló alatt kivonult tagjai, majd a VI. kerületi tanítóképző-intézet és a kegyesrendiek gymnasiumának növendékei, a végre az egyetemnek zászló alatt kivonult polgárai. Ezután jöttek a képviselők, academicusok, curia, táblai és törvényszéki bírák, majd a koszorús korsi és a gyászszekerén. Ezután az igazságügyminisztérium tisztviselői haladtak. A koporsó mellett a képviselőház szolgái és a temetkezési egyesület emberei vittek lobogó zászlókat. A halottas korsi után mentek a notabilitások és a nagyszámú közönség.

A menet áthaladt a Lipót-utczán, a vámház- és a muzeum-köruton, a kerepesi-uton át tért a temetőbe. Amerre csak elhaladt, mindenfelé sürü néptömeg várta. Az ablakok tömve voltak közönséggel s a népet a rendőrség közzegeknek rudakkal kellett visszazsorítani.

A kerepesi temetőbe érve, a menetet a kápolnasorban ácsot sirmál állott meg, mely Zsivora György nyugelme közelében van. A koporsót az igazságügyminisztérium főb tisztviselői, Zador és Laszlo tanácsosok, Rohrer és Kelemen osztálytanácsosok, Liszka és Gyulányi titkárok vitték a sir szélére. Itt Pellet apát újból beszentelte a koporsót, melyet az igazságügyminisztérium hivatalnokainak koszorujával lebecsátottak a földbe. A lelkes meg egy miatyanak mondott el s aztán behatolt, tak az úrt, melyet a koszorúkkal takartak beak. A közönség meghatva távozott az enyészett

nél több örömet szerzvi, s sokszorosan áradt ki szeretettük egymás iránt és ebben azartak ók vetekedni s ebben akarták egymást feltulmulni.

Újév estélyén egy új bálbán vettek részt. Etelka rózsaszín atlaszruhában, mely pompásan állott fekete szeméihez és barna hajához, Otília világozkékben olyan volt, mint egy szöke kis angyal és amott az a hosszú uszályos, bordeaux-szín atlaszba öltözött szép alak. Döre báróné. Fehér válla és gömbölyt karjai kivillantak a sötét bordó ruhából. Csaknem állandó lovagja volt Ernő. Otília boldog volt, hogy Zoltán kivétel nélkül vele foglalkozott, míg szegény Etelka a kétségbeesésig unta a Döre báró kiálhatatlan bökjait. Ez este azért is többit táncolt, mint máskor szokott, mert addig legalább, mint táncolt, nem volt kenetlen hallgatni a bárót, ki ma este szinte üldözni látszott őt folytonos közellével; másrésztől bántotta az, hogy férje annyit időz a bárónéval. Látta, hogy a szép asszony mindent elkövet, hogy Ernőt magához bilinesseje. Újra felmerült annak a esolnakázásnak az emléke. Háttha most is az megy végbe, mint akkor. Híghya most is az megy végbe, mint táncolt többit s alig hallotta a báró szavait, most lejtettek el előtte férje és Döréné, ki nek szeméi férjére voltak függeszve és ki-mondhatlan érdekléste annak ajkáról a szavakat, most megálltak nem messze tőle. Ilma báróné így tükör előtt kaczéran rendezgette fürtjét: most egy kis rózsza, mely nem jól volt vállára tűzve, leesett a földre. Ernő mohón kapott utána. Ilma ugy látszik, el akarja tőle venni. Ernő körben néz reá; a báróné engedni látszik, mert fejével beleegyezölög int és akkor Ernő karjára fűződe, egy mellékerembe mennek, honnan pár percz mulva kilépnek.

A báróné boldog és Ernő büszke mosolyal ajkain. Etelka szívébe nyílvallott. A rózsza Ernő keblén diszlett és a kis nefelejtis, a mit Etelka tűzött föl Ernőnek, az nem volt sehol... De nem, az ott van a rózsza helyén, a Döréné bordeaux ruhájára tűzve. Etelka fájdalmasan süttöte le szemét.

(Folyt. következik.)

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája

(Máj. 2.)

Regényesség nélkül.

— Beszély. —

Írta: Z. Ilonka.

(9. Folytatás.)

— Hogyan, én?!... kérdé hitelenül s hidegen.

Ilma összekuleskölta keblén kezeit és rá nézett Ernőre, nagy beszedés kék szemével. — Es ha ön volna az a férfi, a ki én egy szeretek? — mondá alig hallható hangon. Ernő csaknem ijedten ugrott fel ülthől s ugy állt ott néhány perczig szózatallan. Aztán lassanként megjelent ajkán a gunyos és önhiit mosoly, s udvariasan meghajolt a báróné előtt. Kiszönmön asszonyom, hogy e regényes történettel engem megismertettél. De megbocsásson, az még sem szép volt kegyedtől, hogy a végén ugy — gyermekké akart tenni. Nem vagyok sem oly önhiit, sem oly hőbortos, hogy azt ne lásam mi volt önnek a ezélya. Igen báróné, ön engem, ha szavainak hitelt adok, talán kinevetett volna.

Ilma nem lévén elkészítve erre a fordulatra, kerekre nyitá nagy kék szemét s esodálkozva nézett Ernőre, s a mint az elhallgatott, arczát hirtelen pir futotta el, szemét lesütötte, míg szívet a sértett húság fájdalma töltötte el. Egy gondolat ezikkötött át agyán, mely elhatározással érlelődött. Pillanatra összevonta szögir szemöldöit, de kis idő mulva már arca visszanyerte szokott vidámságát, gömbölyt vállai megremegtek az édes kacagástól. Aztán Ernőre veté ragyogó szemét és kacagva mondá:

— Ön igazán árnányos ember! Hogy kitalálja az ember gondolatát, nem hitte el, a a mit mondtam. Tehát nem nevetetem ki. Hanem igérem, hogy legközelebb kárpótolni fogom magam ezért az elrontott mulatságért. Aztán rá sem nézve többé Ernőre, kit ez újabb hirtelen kedélyváltozás még inkább esodálkozásra ragadtott, Zoltánhoz lépett Ilma, oly közel hajolva hozzá, hogy az ő világo-

szöke haja csaknem érinté Zoltán arczát. Birágtatni kezdte a képet, melyet Zoltán vázlatkonyvéba a kedves tájról vett fel.

Kévs idő mulva visszaindultak. Ilma, Otília és Zoltán élkenkén társalogtak. Ernő el nem tudta képzelni, mit tartson Ilma beszéde felől: hogy őt a báróné szereli, azon már nem kételkedett. És egyik perczben szomrehányást tett magának, hogy oly befejezést adott a báróné vallomásának. Hiszen szegény nő inkább színi lehetne, ha oly reménytelen szerelem tölti be szívet. Ah, másnékent is nem oly gunyosan kellett volna hozzá szólni. Később azonban Ernő újra helyeselte azt, a mit tett. De még sem nyugodott. Azt mégis szeretnem tudni, — gondola — hogy vonzalma olyan komoly-e, mint monda? Ah! Mino gondolat! Mily különös volna egyfelől egy angyali tisztá nő, mely hitvesi hűséggel és szerelemmel, másik felől egy kaczér asszony, eszabólt szerelemmel, ki képes volna eldobni érte rangját és igér neki örömekeket, a milyet a prófeta igér paradíszomban az igazhívónek?! Elmosolyodott, a mint ezt elképzelte. De aztán lelke mégis haraggal dobta félre magától e képet. Ránézett Etelkára. Szemeik találkoztak és ő önfelédten néz azokba a mely tűzi fekete szemekbe, melyek annyi szeretettel pillennek az ő arczán.

Megérkeztek a kiszálló helyre. Buesnt vettek egymástól. Most Döréné maga ül a kocsiába: a két férfi a hintó első ülésén Etelkával és Otíliával szembe foglalnak helyet. Etelka egész uton halgat, alig várja, hogy haza érjenek és megkérdeze, mit beszélt a báróné oly hálkán és hosszasan Ernőnek. Fogalma sem volt, miről beszélhettek!

Végre otthon voltak: már csaknem sötét volt. Zoltán theatra marasztalták, de ez nem fogadta el, azzal mentve ki magát, hogy anyjáért teszi, ki vár reá.

Alig távozott Zoltán, Otília is visszavonult. Etelka és Ernő magukra maradván, tálozobájokba vitték a theát, abba a kedves kis rózsaszín fészekbe, melyben az ember érezni vélte a boldogság angyalának jelenlétét. Ernő kedvtelve nézett szép nejmére.

honából áldást és békét kívánva a drága halott nemes emlékére.

Dr. Pauler Gyula, az elhunyt igazságügyminiszter fia, meg folyton kapja a részvételre köztársasági elöljáróktól és az ország minden vidékéről egy-egyestek mint testületektől.

Azon minden magyar embert szíve mélyig megrágnak, hogy ő felsége a király jelenlétével felelhetetlen tette a tudós miniszter temetését, a fővárosi lapok az elragadtatás megkapó hangján írják.

Az „Egyetértés” többek közt a következőket írja: A becsületes munka íránt fejezi ki hódolattal és elismeréssel a király, midőn állítólagos megjelölésével megítélte a becsületes munkák ravatolát.

A legmagasabb elhatározás váratlanul jött. Saját szíve támasolta ezt a királynak s nem a miniszternek. Az a szív a koronának legjobb, legnemesebb támasza.

Kétségtelenül feltűnt és öröndönt meglepést szül a királyi tény mindenütt országunk határain belül. A magyar nemzet örökre halásan fog megemlékezni arról a napról, melyen egy hatalmas osztrák császár és magyar király egy szerény magyar tudósnak, egy egyszerű munkás polgárnak, egy nagyvágyás nélküli közönséges miniszternek temetését szertartással megjelölt. Ujabb jel és bizonyosság ez arra, hogy a király együtt érez magyar nemzetével.

A „Budapesti Hírlap” e sorokat írja: A felség temetésére járnak szokott képviselteti magát s részvételre küld. A legutóbbi esetben teszi a kivételt, hogy személyesen megjelenik a szertartáson. Magyarországon ez még soha nem történt. És éppen a szerény Pauler hűt temetést tisztelte így meg! Ez meghatóan szép felismerés királynak: mutatja, hogy mivel rokonszenvezett leginkább? Azzal a tisztességes polgárnak, kinek correct magaviselete és szelíd jószívűsége a királyi ur gondolkodásmódjával annyira egyezett, mint senki másé. A lovagias király a becsületes minisztert szerette. Sajnája.

A „Pesti Napló” így ír: A király jelenléte Pauler temetésén egy rendkívüli jelentőségű esemény, mely a korona fölött viselőjének nagy szívére vall. Az utolsó lehelletig kötelességet hiven teljesített támaszó és hazafi halmvait érte a megtiszteltetés: azt, ki a legmagasabb polcon is polgári egyszerűségben, ünnepléssel csak királyának és a hazának élt. A király e tette egy szép és nagy tett volt.

A „Pesti Hírlap” pedig e sorokat közli: A királyi felség megjelenése a polgárminiszter koporsójánál, egy oly esemény a napnak, melynek emléke behatárolhatatlan időkig fenn fog maradni s mint minden igazán nagy és jó eseményt, magán mindő eredményeket fog szólni sokféleképen szagztatott közéletünk minden létkelésében.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Évnyegyed alispáni jelentés. —

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

A törvényhatóság állapotáról, valamint a lefolyt évnegyvedben történt intézkedések és azok eredménye felől a következőkben van szerencsém előterjeszteni évnegyed jelentésemet:

I. A közbiztonsági állapotok Kúrtics, Nagy-Halmagy, Pankota, O-Szent-Anna és Csermő községekben, valamint a lugozói határban 1—1 gyilkosság, Topajson egy halált okozó súlyos testisértes, Boros-Jenőn két emberölési kísérlet, Agris, Silingyia, Világos, Buttyin, Ótlaka és Nagy-Pél községekben egy-egy rablási kísérlet, M.-Pécska, Kertes, Paulis és Solymos községekben 1—1 s végül Radnán két súlyos testisértes, mint személybiztonság elleni merénylések által zavartatottak.

A magbiztonság 54 esetben volt kiemelkedően jóvaljakos által veszélyeztetve, melyekből 9 az aradi, 2 a pécskai, 4 a világosi, 15 a radnai, 4 a kisenjői, 2 az eleki, 3 a borosjenői, 3 a terovai, 3 a borosbesi s végül 5 a nagyhalmagyai járásokban fordult elő.

A személybiztonság elleni merénylések tettesei a Nagy-Halmagyon és a lugozói határban elkövetett gyilkossági eset kivételével mind kevésebbek s megfenyítéssel végett az illetékes büntető bíróságnak átadtak.

A tolvajlasi esetek közül 16 esetben van a tettes, mint az elfolyajott tárgyak, hét esetben csak a kár, tíz esetben csak a tettes került elő kézzre, míg 21 esetben a folyamathoz tett nyomozások ez ideig eredményre nem vezettek.

Az elősorolt közbiztonsági merénylések kivül az évnegyved alatt Vadász községben rendezavarások fordultak elő, a mennyiben a lakosság Vigó Ferencz és érdektársai a volt földesuraság ellen újabb földfoglalás követeléseire buntogattak s Papp Ferencz és Kocsis János m. évi novemberből 3-án a jegyző távollétében felhasználták, a községhez nem nyújtották a szükséges igazolást s báró Simonyi Lajos bírókos és Zilahy Lajos jegyző ellen igazató beszédeket tartott. Bár rögtön hatósági intézkedések folytán a buntogásnak elejét véve a lakosság titkos négyeseket tartani nem szánt meg; a részéről tett feltérjesztés folytán a helygyminiszter ur ó nagy-méltósága Vadász községbe a nyugalm teljes helyreállításáig egy 3 főből álló csendőri különítményt rendelt ki.

II. Tüzeset az évnegyved folyamán, a solymosi kinstári erdőgést bele nem számítva, 42 fordult elő, melyek közül az aradi járásra 8, a pécskaira 3, a világosra 5, a radnaira 1, az elekre 2, a kisenjőre 8, a borosjenőre 9, a terovaira 4, a végül a borosbesi járásra 3 esik.

A nagyhalmagyai járásban a lefolyt évnegyved alatt tüzeset nem fordult elő. A tüztámadás oka 23 esetben gondatlanosság, 8 esetben gyújtogatás, 5 esetben véletlen szerencsétlenség s 7 esetben kipuhatolhatatlan volt.

A tüzesetek által okozott kár értéke 21.901 forint 94 kr-ra rug, melyből 8899 frt érték volt biztosítva.

A községek tűzoltószerei kivétel nélkül jókárban vannak.

III. A közegészségi viszonyok a lefolyt évnegyved alatt általában kielégítőek voltak, bár a betegmozgalom az előző évnegyvednél valamivel nagyobb volt és a meghaltak száma a múlt negyedben felmerült halálozást 50-nel meghaladta.

A felmerült bántalmak jelentékenyebb része most is hurutos jellegű volt. — számos esettel voltak még képviselve a hevenylobos és idült gömbszűkölés, továbbá a csusz, orbáncz és a gyermeknek a torokbetegségek, az előbbiek ritkábban, az utóbbiak azonban sürribben tanúsítottak kedvezőtlen lefolyást.

A hevenyfertőző kórok közül járványként előfordult a hólyagos himlő Glogovácson 43, Benezésden 5, Borosjenőn 4, és Mikalákin 3, összesen 55 esetben 10 halállal. — továbbá a roneszó toroklob Seprosón 13, O.-Szt.-Annán 8, Kúrticsen 6, Szörvanyoson különböző helyen 16, összesen 43, esetben 20 halálal kimenetellel; szörvanyoson észleltetett még a kanyaró, esetenként pedig avörheny és hagymáz.

Orvosrendőri vizsgálat eszközöltetett 2661 esetben és pedig: 100 elbon, 21 hullás s 2540 háziállaton, ebből egy ember- és 8 állati hulla boncolás volt.

Az élelmiszerek, italok, iskolák és egyéb közhelyiségek pontosan ellenőriztetvén, rendellenességek elő nem állottak.

(Polyt. kör.)

VAROSI KÖZÜGYEK.

Egy év Arad közigazgatásáról.

— Polgármesteri jelentés az 1885. évről. —

(Vége.)

Vagyoni állapot.

A város közönségi vagyonának állagában semmi jelentékeny változás sem történt, sem az újabb közvetlen tartozásokkal nem terheltetett, azonban pénzügyi helyzetében a már 1884-ben jelentkező hanyatlás ha nem fokozódott is, de következményeiben érezhető volt.

Az 1885. évi pénzügyi viszonyok bár önmagukra sem voltak kedvezők, mégis az 1884. évi eredményével szemben a javulás tüneteit hordozzák magukon.

Daczára, hogy jövedelmeink a közigazgatási helyzet nyomottsága miatt pontosan nem folytak be: daczára, hogy csak maga a községi adó 6814 forint hátralékok tüntet fel s daczára annak, hogy az előző évről több mint 30.000 frt fedezetlen tartozás kiűzetésének terhe háromlöt reánk, a pénzzavar kellemetlenségének kitéve nem voltunk s kötelezettségeink teljesítésében fennakadás nem történt.

A több kiadások oly tetemes összegre rúgnak, hogy indittva érzem magam azok jelentékenyebb teteleinek keletkezésére felvilágosítást nyújtani.

A városi épületek fenntartására és kezelésére 8000 frt volt előirányozva, tényleg azonban 17530 forint, tehát 9530 frttal több adatott ki.

Ezen többkiadásból 6267 frtot a vásártéri honvéd lovaskaptanya tetőzetének újabb építése vett igénybe, mely halaszthatatlan s a tek. közgyűlés által engedélyezett munkát csakis februárhóban merülvén fel, az azzal kapcsolatos költségekről az 1885. évi előirányzatban gondoskodni nem volt lehetséges.

A többkiadás képező összegnek a laktnyára fordítottan felül része 3263 frt, részben oly épületjavításokra adatott ki, melyek az épületeket a további romlásától óvták meg s ezen, a teli viharok által okozott romlások helyrehozásának egy évre elhalasztásából eredő kiadások nagyvobódását gátolták, részben pedig oly munkálatokért fizetett ki, melyek előirányozva voltak ugyan, azonban terjedelmük csakis az oszkozlásból vétel alkalmával tüntetvén ki, az előirányzott összegben előállíthatók nem voltak.

Az egyenértékű illetéknél mutatkozó 1772 frt 15 kr többkiadást az idező elő, hogy a szin- és bérházak adómentessége lejárván, azok után az egyenértékű illeték 1884. és 1885. évre utólag vettett ki, melyek természetükön fogva halasztás nélkül kifizetendők voltak.

Az utaztatási költségeknél felmerült 1044 frt többkiadást a takarmány árának emelkedése, részben azon körülmény okzta, hogy az év utolsó negyedében felmerült nagy hazasíkok alkalmával az utaztatási személyzet a munkára elégséges nem lévén, napszamosok alkalmaztatnak; továbbá, hogy a város közönsége által beszerzett bikák ellátásáról külön gondoskodna nem lévén, a felmerült kiadások ezen teteinél számoltattak el.

A nagy költségnél törlesztési részletek az 1884. évi költségelőirányzatot terhelő 1885. évi január 1-én esedékesé vált 28875 frtnyi részleteiből 7750 frt nem volt az 1884. évi bevételekből fedezhető, mely összeg tehát az 1885. évi terhebe marad s így ezen év számlájára több kiadásul nehezül.

Az előre nem látható kiadások teteinél az 1414 frt több kiadás részben a több tisztviselő elhalálása következtén kifizetett halottak negyede, utalványozott kezdődik s más oly összegek által képződött, melyek tetemes részét a tek. közgyűlés utalványozta.

A catasteri munkálatokkal kapcsolatos kiadásokra előirányzott 5000 frt 851 frttal lett túlhaladva, mely omanan keletkezett, hogy a munkálatokra a számitásba vettnek több mérmők alkalmaztatván, azok lakbéré, fuvarkádása s munkásaink bére az előirányzat keretében fedezhető nem volt.

A földhasznosítók részére catasteri adó-többtel megtérítéseket 4619 frt fizetett ki, holott ezen ezimen 1885. évre semmi sem volt előirányozva, s így ezen az előző évekről kiegyenlítettül maradt összeg szintén több kiadások terhelte az 1885. évet.

Végül 755 frt adatott ki azon határkövekért, melyek catasteri munkálatokhoz szükségeltettek s melyek ezen munkálatok ha-

laszthatatlansága következtén, tekintet nélkül arra, hogy nem valának előirányozva, beszerzendők voltak.

A város házi kezelése kedvező eredményt volt. Beszedett köveztelvényben 47268 frt 4 kr, partvában 5108 frt 60 kr, helypénzben 38243 frt 56 kr, összesen: 90620 frt 20 kr. Kiadások: személyiek 8720 frt 73 kr, dologiak 867 frt 90 kr, összesen 9588 frt 63 kr, tiszta bevétel 81031 frt 57 kr.

Az eredményt az előző évhez viszonyítva, a partvánál 529 frt 99 krral kevesebb bevétel mutatkozik, ellenben a köveztelvény 1762 frt 54 kr és a helypénz 1746 frt 28 kr, összesen 3448 frt 82 krral emelkedett; melyekbe képest az 1885. évi összevetel az 1884. évinél 2918 frt 83 krral nagyobb.

Az előző évi házi szertart a város vagyon: 5827 kat. hold földből és számos épületekből álló ingatlanokban 2.268.776 frt 72 kr, ingóban 20.800 frt, javadalmakban 3.266.934 frt 26 1/2 kr, eszelekvő köveztelvényben 132.690 frt 45 1/2 kr, készpénzben 32.505 frt 12 kr, összesen: 5.721.706 frt 56 kr értéket képvisel, melyre a következők tartozások nehezülnek:

1. a helybeli polg. jöteik, négyzet köveztelése a város közönségénél elhelyezett kölcsöntökeiben 1260 frt
2. a városi kórházalap követelése 279.80 frt 42 kr
3. az oszt. földhitelintézet követelése 988.780 frt 63 kr

4. a vallásalapítványok a Lyceum belső berendezésére felajánlott 40.000 frt hátralékában 32.215 frt 34 kr
5. a rom. kath. templomépítési alapnak 34.646 frt 29 kr

6. a „The Neuchatel” aszfaltársaságnak 35.416 forint 73 krajczár, összesen 1 millió 120.228 frt 41 kr
A terhek összege 1884. év végével volt 1.127.317 frt 94 kr, tehát a terhek csökkentek 7089 frt 53 krral.

A házipénztár forgalma volt: bevételben 529.446 forint 90 kr, kiadásban 525.404 frt 80 kr, az év végén készletben 4042 frt 10 1/2 kr.

A végzetési alap forgalma volt: bevételben 16303 frt 8 1/2 kr, kiadásban 1791 frt 91 kr, maradvány 14.411 frt 17 1/2 kr.

A közmunkaalp forgalma: bevételben 9325 frt 39 kr, kiadásban 8778 frt 2 1/2 kr, maradvány 547 frt 36 1/2 kr.

Együtteltesen: bevétel 554975 frt 38 kr, kiadás 535974 frt 73 és fél kr. — maradvány: 19000 frt 64 és fél kr.

A hivatalok és tisztviselők működése.*)

A törvényhatóság ügyforgalmát, az egyes hivatalok és tisztviselők működését a következő adatok tüntetik elő:

- 1. A közigazgatási iktatóba befolyt. 22082
- 2. A közigazgatási bizottsághoz. 408
- 3. A polgármesteri hivatalhoz. 2939
- 4. A kapitányi hivatalhoz. 12736
- 5. A Gáj külvárosi kapitányi hivatalhoz 1731
- 6. A közési bírósághoz. 5906
- 7. A tiszti ügyészséghez. 1050
- 8. A számvérvői hivatalhoz. 6948
- 9. A mérnöki hivatalhoz. 1670
- 10. Az orvosi hivatalhoz. 1102
- 11. Az árvászekhez. 2915
- 12. A kihágási bírósághoz. 1432
- 13. Az árványi osztályhoz. 2356

Ügydarab (1884-ben 60.119, összesen 63273 I. Az I) tétel alatti 22.082 ügydarabbal elintéztetett:

- a) közgyűlésen 14 ülésfolyamban. 8877
- b) a tanács 59 ülésében. 857
- c) elnököleg. 12408

összesen 21917 elintéztelen maradt 165

Institoris Kálmán főjegyzőnek, mint a közigazgatási ügyek előadójának kiosztott 4112 ügydarab; elintéztetett 4060-at, elintéztelenül maradt 52.

Vezette a közgyűlések, a közigazgatási bizottság, a vértanúsobor, a statisztikai és a tiszti nyeregbirozságok jegyzőkönyveit.

Parecz István tanácsos, mint a gazdasági ügyek előadójának kiosztott 2284 ügydarab, elintéztetett 2281, elintéztelenül maradt 3. Mint a gazdasági szék elnöke tartott 53 ülést; vezette az építészeti, iskolaépítési, közlekedési, parti, temető és az italmérsi bizottságok tárgyalásait, s mint ezen bizottság elnöke tartott 542 helyi szemlést és 92 ülést.

Csikó Károly tanácsosnak, utóbb Sarlott Domokos tanácsosnak, mint az adóügyek előadójának kiosztott 9397 ügydarab, elintéztetett 9298, hátraléku maradt 99.

Az adóügyi tanácsnok vezette a pénzügyi bizottság tárgyalásait s tartott 7 ülést és tárgyalást 17 úttal.

Hofbauer Lajos t. főjegyzőnek kiosztott 2795 ügydarab, elintéztetett 2788; elintéztelenül maradt 7.

Vezette a tanácslesek jegyzőkönyveit, s az italmérsi bizottság mellett mint jegyző működött.

Vargassy Lajos aljegyzőnek kiosztott 3434 ügydarab, elintéztetett 3430, hátraléku maradt 4.

Vezette a pénzügyi bizottság 7. a gazdasági szék 53. a színházépítő bizottság 33. s a szünügyi bizottság 8 ülésének jegyzőkönyveit s szerkesztett 17, illetve 1173, 287 és 68 határozatot; továbbá vezette az árvászek 53 ülésének jegyzőkönyveit.

II. A közigazgatási bizottsághoz beérkezett 408 ügydaraból elintéztetett:

12 ülésben	286
elnököleg	112
összesen	398
elintéztelenül maradt	10
Előadott:	
a polgármester	57
a kir. főnökök	48
a tanfelügyelő	27
az adófelügyelő	70
a kir. ügyész	12
a kir. folyamalmérnök	2
a főorvos	12
az árványi előadó	47
a főjegyző	123
összesen	398

*) Közlétsük — térszűke miatt — csupán a főbb osztályok statisztikai adatait öleli fel. Szek.

III. A polgármesterhez befolyt 2937 ügydaraból elintéztetett 2926, elintéztelenül maradt 11.

IV. A kapitányi hivatalhoz beérkezett 12736 ügydaraból elintéztetett 12601, elintéztelenül maradt 135.

IX. A mérnöki hivatalhoz befolyt 1670 ügydaraból elintéztetett 1665, tárgyalás alatt maradt 65.

Szerkesztett 16 tervet és azokhoz költségvetést; vezette az összes műszaki munkálatokat.

X. Az orvosi hivatalhoz beérkezett 1102 ügydarab mind elintéztetett.

XI. Az árvászekhez érkezett 2315 ügydaraból elintéztetett

53 ülésben	2038
elnököleg	872
összesen	2910

hátralékban maradt 5.

Ürbányi Béla főnökök kiosztott 1749 ügydarab, elintéztetett 1747, elintéztelenül maradt 2.

Dratsy Zsigmond, illetve elhalálása következtén Csiky Károly főnökök kiosztott 1106 ügydaraból elintéztetett 1163, elintéztelenül maradt 3.

XII. Az adóügyi osztály a hozzá köveztelül befolyt 2356 ügydaraból elintéztetett 2339, hátralékban maradt 17.

Állategészségügy.

Az állategészségügy a lefolyt évben anynyiban volt kedvezőtlen, hogy az 1884. év decemberhaviában néhány esettel felmerült száj- és körömfájás a szeszgyárakban elhelyezve levő hizomárhák között járványos elterjedést vett s különösen az év négy első hónapjában sok küzdelemre szolgáltatott okot. Az állami kerületi állatorvos közbenjöttével, a marhavészbizottság és a városi állatorvosok által eszközölt óvintézkedések s gyógykezelés utján, csak májusban sikerült a bajnak véget vetni és júniusban lett a vesztegar feloldva s a járvány megszűntnek kijelentve.

Arad, 1886. április 2. Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester.

Külföld.

Utolsó jegyzék a görög kormányhoz.

A görög ügyvezető vonatkozólag a Havas-ügyösség május 2-iki kelettel a következőket jelenti:

Az öt nagyhatalom képviselői tegnap este tanácskozást tartottak. Hír szerint Oroszország és Olaszország képviselői békelető utasítást kaptak, míg a másik három hatalom képviselői az ultimatum fenntartására utasítottak. A helyzet nagyon feszült. Híre jár, hogy az öt hatalom képviselői egy utolsó jegyzéket fogtak a görög kormányhoz írtak, mely azt a kijelentést fogja tartalmazni, hogy Delyannis nyilatkozatai nem kielégítőek, és azután elhajráják Athénra s nemzetközi hajóraj hajóira szállnak. Másrészt bizonyosnak látszik, hogy Delyannis újabb engedelményeket nem fog tenni. Delyannis leköszönése esetén új cabinet alakítása nagyon nehéz fog lenni, mert úgy látszik, T r i k u p i s szilárd el van tölve, hogy a nemzetközi hajóraj jelenlétének pressiója alatt a cabinet-alakításra nem vállalkozik.

— „Elhalt primadonna.” Ily czim alatt lapunk május 1. számában megjelent újdonságunkra vonatkozólag a következő helyreigazító sorokat keltük: Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapjának f. évi májushó 1-én megjelent számában Gönczy Mariska kisasszony úgye igazán sötét színekben van feltüntetve. Az igazán érdekében legyen szabad az egész ügyet lelkismeretesen elmondanom. Gönczy k. a igaz, hogy Krecsányi aradi szünigazgatóhoz szerződött 80 frt havi fizetésért. Midőn aláírta a szerződést, egy bécsi színházi tgy-nök folytón a nyakára járt, hogy az általa ajánlott felette előnyös szerződést elfogadja. 200 frt havi fizetés és 8 frt jutékiját ajánlott fel neki. Az ügynök Sopronból ismerte a kisasszonyt, ki a telen Jakab Lajos szünigazgatónál működött. A kisasszony nem adott neki biztató választ. De midőn mult hó vége felé hegezen lékült és szerződési helyére betegegsége miatt nem utazhatott el, Krecsányi ur, daczára, hogy a k. a lemondott a gage követeléséről betegsége ideje alatt, egy állítólag öt sötét sürgönyt menesztett a föntnevezett kisasszonyhoz. Erre a kisasszony, ki az ily eljárás szokva nem volt, rögtön aláírta a német szünigazgatóhoz szerződését és a magyar szünigazgatóval való kiléptét kérelmezte a kormánytanácsolt s egyuttal depoznáta a Krecsányi ur által küldött 40 forint előleget és 7 forint uti-költséget. A kormánytanács kiléptét elfogadta és nyugtázta az átvett 47 frtot és az itáru már Krecsányi ur kezében is van. Tehát előleget nem vitt el, s rendszeren intézte el ügyét s utazott Krakóba. Az pedig nem felel meg a valósig-nak, hogy caffèconcertbe szerződött volna, mert nem azért tanult a zenekiskolában, továbbá a legelső mesterektől Budapesten, hogy ilyes helyeken mutassa be tehetségét. Szüle is beleegyeztek elutasításába. Ennyit az igazság érdekében! Kérem jelen soraimat beccses lapjának közzététel. Maradtam a tek. szerkesztő urnak, kiváló tisztelettel: Feleky Pál.

Előfizetési felhívás

„ARADI KOZLÖNY” című politikai napi lapra: megjelen hétfőn és ünnepek utáni napokon is. Május-június 2 óra helyen 2 frt, vidékre 2 frt 40 kr. Nyegyedre 3 " " 3 " 50 " Félévre 6 " " 7 " " Arad, 1886. évi áprilihón. Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTAR.

Május 4. Kedd. Róm. kath. (Flórián, Amália. — Prot. Monika. — Görög-orth. (Április 22.) Paraklit. Tiv. — Nap kél 4 ó. 39 p., nyug. 7 ó. 16 p. Május 10. Arad megye törvényhatósági bizottságának évnegyved közgyűlése d. e. 9 órákor. Május 16. Az aradi iparos ifjak önképző- és betegegségélyő egyetelének majálisa a naszyerdőben.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Az aradi görög keleti román egyházmegyei zsinat tegnap rövid ülést tartott, melyen a beadványok bemutatása után köveztetett a napirend, melynek tárgya az öt kertlethen történt zsinati tagok pótválasztása volt. Az igazoló bizottság, melynek előadója Fejér György, indítványára igazolattott Bonts Dóme kir. közjegyző urnak a világi, valamint Martini Benjámin a vu-gai, Glitie János a helyenési és Botto József a borosjenői kerületekben történt választása. Szatnancu Vazul Imre urnak a kisenjői kerületben történt megválasztását illetőleg, midőn a serentiumum alkalmával a választási szabályzat által előirt intézkedések és formások nem tartáltak meg — a zsinat a serentiumum és mandatum megemmisítésével új serentiumumot rendelt el. Ezzel az ülést véget ért. Következő ülést ma délelőtt 10 órákor fog tartani.

— Szünügyi bizottsági ülés. Arad város szünügyi bizottságának tegnap délután tartott ülésében Salacz Gyula elnöke alatt je-

len voltak: Institoris Kálmán, Parecz István, Lukácsy Miklós, Rozsnyay Mátyás, Urbányi János, Vargassy Lajos, Nikolics Dóme, Schusztér Illés, Krecsányi Ignác, Salacz Gyula elnök megvíván az ülést, mindenkéltül Krecsányi ur Ignác igazgató részére kiutalványozott azon összeg, melyet ő letett a tagok fizetésének biztosítására. Ezután a Szerdahelyi-szobor elhelyezése iránti tetteit intézkedés. A szobor tudvaleg már régen meg van, és eideig a tanácsoremben van elhelyezve. Most a bizottság elhatározta a szobornak a színházi társalgó teremben való elhelyezését. Ennek eszközésével Parecz István, Hász Sándor és Lukácsy Miklós bizattak meg. A költségek a szoborra gyűjtött összegből fennmaradt 50 forintból fedezetnek. Midőn a szünjárulati ma dében eltávozik, Krecsányi Ignác szünigazgató köteles a színházat átadni. Az átvételre Institoris Kálmán és Rozsnyay Mátyás bizattak meg. Az igazgató szerződési köveztelvényeinek biztosítására könyv- és ruhatárát kötelet le, s ez kézi zálogként a városnak átadott. Most az igazgatónak megengedtetett ezek egy részének elvitelét a zálogjog fenntartása mellett. Tétel a bizottság tagjai részéről megjelölt a szünigazgató működésére. Figyelmeztették az igazgatót, hogy a színházlátogató közönség jogos igényeit szem előtt tartva és igyekezve olyan társulatot szervezni, melyek a követelményeknek megfelelő képesek legyenek. Az igazgató, midőn köszönetét fejezte ki a bizottság részéről a lefolyt idény alatt tanúsított fáradságért, kijelentette, hogy ő neki főtekrévsége leend úgy ezután, mint eddig is volt, hogy a szünjárulata és előadásait a közönség igénye

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 1.

	Pénz	Aru		Pénz	Aru		Pénz	Aru
M. kir. papírrad. adóment. 4%	103.80	103.90	Magy. orsz. bank részvény-társaság	285.10	288.30	Pesti közti vaspálya	486	490
M. kir. papírrad. adóment. 5%	95.10	95.40	Osztrák hitelintézet	877	882	Pesti közti vaspálya	285	290
M. vasuti köl. 120 frt dbkban	152.25	152.75	Osztr.-magyar bank	141	142	Budapesti III. ker. takarékp.	77	78
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152.25	152.75	I. magyar iparbank	596	600	Országos központi	460	465
M. 1869. kelt v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100	100.50	Pesti keresk. bank	205	207	Pesti hazai első	6710	6750
M. 1873. kelt. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	127.25	—	Bécsi bizt. társulat	201	203	Egyesült Budapesti fővárosi takp.	450	455
M. 1876. kelt. aranyban (els.) adóment. 5%	117	118	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	205	207	Magyar ált. takarékp. részvény	—	80
M. k. arany- és ezüst- 100 frt dbkban	118	119	Első magy. általános bizt. társ.	297.5	302.0	Alagut	138	140
M. k. arany- és ezüst- 50 frt dbkban	117.50	118.50	Fonciere pesti bizt. társ.	71	72	Általános waggon kölcs. társaság	75	76
Tiszai és szegedi kölcsön 5%	124.25	124.75	Magyar-francia bizt. társ.	195	198	„Franklin”-társulat	215	217
M. k. földtm. kötvények 5%	104.75	105.50	Pannonia viszb. társ.	800	810	Ganz és társa vasú. és gépgyár	765	770
M. k. földtm. kötvények 1867. zárad. 5%	105	105.75	Concordia malom	520	525	Gschwindt-féle szeszgyár	370	375
M. k. földtm. kötvények horvát-országi 5%	104.25	104.75	Első budapesti malom	117.5	118.0	Gyapjum. és biz. I. magyar	250	255
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104.75	105.50	Erzsébet malom	253	255	Keresked. épülete	650	—
M. k. földtm. kötvények 1871. év. 6%	109.75	110	Hengermalom	610	615	Könyvnyomda „Atheaeum”	529	532
Budapesti f. 1880. kölcson 6%	101.50	102	Luziza malom	294	296	Pesti	965	975
Budapesti bankgy. részvény	91	91.50	Molnárak és sütők malma	405	410	Körszénb. és tégla. (Drasche)	255	257
Magy. ált. hitelbank	293.50	293.75	Pannonia malom	900	910	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvény-társaság	79	80
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	121.50	122	Viktoria malom	311	313	Pesti ártás-társaság	—	—
Magy. lesz. és pénzváltó	89.75	90	„Adria” m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	Rimamurány-salgótarj. vas. rvt.	83	83.75
			Alföld-fiumei vasut 5%	194	192.50	Salgótarjánai kőszénb.	142	143
			Báttaszék domb-zákány vasut 5%	184	185	Schlick-féle vasú. és gépgyár	160	162
			Déli vasut 5%	186	187	Schlick-féle vasú. és gépgyár II. kib.	890	900
			Erdélyi vasut 5%	171	178.50	Sertőshizláló	300	305
			Erdélyi vasut 5%	191.25	191.75	Sóakuti kőbánya	—	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	—	—	Spódium- és csontlisztgyár	—	—
			Kassa-odobergi vasut 4%	154.50	155.50	Szálloda-részvénytársaság	107	109
			Magyar galicziai vasut 3%	180	181	Tégla- és mészkőutak	173	174
			M. ny. v. (sz.-győr-grázi) vasut 3%	174	174.50	Török dohányrészvény	67	68
			Osztrák államvasut 3%	236	237	Gőztégla- és kőbányai szelvé. nélk.	278	280
			Péc-barcsi vasut 3%	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%	100	101
			Tisza-vidéki vasut 3%	252.50	253			
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	445	448			

Záloglevelek.	Pénz	Aru
M. földhitelint. papírrad. 5 1/2%	100	101
„ „ „ 5%	102.25	102.75
„ „ „ 4 1/2%	99.75	100.25
„ arany v. ezüst 5%	126.75	127
„ jelzálogbank 5 1/2%	101.50	101.90
„ „ 5%	101	101.50
Kisbirt. orsz. földh. int. 5 1/2%	101.25	101.75
Osztr.-magyar bank o. é. 4 1/2%	101.75	102
„ „ 4 1/2%	102.25	102.75
„ „ 4 1/2%	98.85	99.15
Pesti m. keresked. bank 6%	102.50	103
„ „ 5 1/2%	101.50	102
„ „ 5%	101	101.50
Albina tak. és hitelint. 6%	100	101
Elsőségek.		
Budapesti lánchíd 5%	105	—
Lloyd- és tőzsdé-épület 5%	99.50	100
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9	9.50
Osztrák vörös-kereszt-egylet	—	—
Pénztermek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5.91	5.94
Cs.-kir. arany (kör)	5.83	5.85
Osztrák-magyar 8 fites arany	10.02	10.04
20 frankos arany	10.02	10.04
Osztrák és magyar ezüst	—	—
Német birad. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61.70	61.85
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61.80	61.90
Amsterdam 100 hollandi frtért	104.50	104.75
Páris 100 frankért	50.10	50.20
Svájci pénzpecsék 100 frankért	50.05	50.15
London 10 font sterlingért	126	126.30

2528-1886. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírre tétetik, mikép Aradon építeni tervezett és a törvényhozás által engedélyezett „kétemeletes pénzügyi épület” vállalat utján létesítése iránt, a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszterium 4. évi ápril hó 20-án kelt 21,890 sz. magas intézménye fonalán az árlejtés

1886. évi május hó 21-én,

délelőtti 9 órakor, ezen kir. jószágigazgatóságnál fog megtartatni.

A szóbeli ajánlattételnél és az irásos zárt ajánlatnál az elégedés %-on kívül még végösszeget is megnevezendő.

A kikiáltási összegnek megfelelő 5 százalékos bánatpénz, — mely a vállalat biztosítására szolgáló ovadéknak tekintetik, — teendő le; ezen bánatpénz azonban a szerződés megkötésekor a kikiáltási összeg 10 százalékaig lesz kiegészítendő; — az írásbeli ajánlatnál még a feltételek, a költségek s tervek ismerete, kötelező elfogadása is kijelentendő.

Ezen árlejtésben résztvehetnek hazánk mindazon polgárai, kik ily nagy terjedelmű épület építéséhez megkivántató pénzbeli erőn kívül kielégítő építészeti képzettséggel, esetleg ily szakképes művezetővel s ipari jogosítvánnyal bírnak; — kik csőd, gyámság, vagy gondnokság alatt nem állanak, kik nyereségvágyból eredő büntetssel s az államkincstár irányában semmiféle kötelezettséggel terhelve nincsenek.

A részletes feltételek, költségvetés, tervek f. é. május hó 22-ig Halmay Andor műépítész művezető irodájában (Zrínyi-utca 3. sz. a.), azontul pedig a kir. Jószágigazgatóságnál megtekinthetők.

Vállalkozó köteles ezen épületet költségvetés szerint oly igyekezettel felépíteni, hogy 1887. év ápril hó 15-én az átvételi felülvizsgálat mulhatlanul megtartassék; — késedelem naponkénti 200 frt kötbért róv vállalkozóra.

297-2.2

(Utánnomat nem díjaztatik.)

A vállalati díj a kereseti kimutatásokhoz képest a teljesített munka arányában fizetetik.

Kikiáltási ár 220,291 frt 61 kr, mely a következő munkákra osztva fel:

1. Földmunka 2,545 frt 24 kr.
2. Kőművesmunka 110,068 frt 86 kr.
3. Kőfaragómunka 20,140 frt 98 kr.
4. Terazzomunka 3,735 frt — kr.
5. Aesmunka 18,238 frt 17 kr.
6. Lakatosmunka 15,681 frt 43 kr.
7. Asztalosmunka 16,719 frt 39 kr.
8. Mázolómunka 2,203 frt 31 kr.
9. Szobrászmunka 9,927 frt 50 kr.
10. Bádógosmunka 6,032 frt 36 kr.
11. Üvegesmunka 5,241 frt 57 kr.
12. Kályhászmunka 6,642 frt — kr.
13. Szobafestőmunka 3,247 frt 98 kr.
14. Különlék 380 frt 79 kr.

Vállalkozó köteles az építendő pénzügyi épület helyén levő régi épületet s ott kimutatott tartozékait 2117 frt 43 kr. beesértékben átvenni, — a mely beesérték a vállalati összegbe betudatik.

Utóajánlatok még azon esetben sem vétetnek figyelembe, ha azok egy esetleges másodikat árlejtésre kötelezőleg tétetnek.

Arad, 1886. ápril hó 28-án.

M. kir. államjószágigazgatóság.

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Ezennel közhírre tétetik, miszerint a lipppai határban lévő kincst. uradalomhoz tartozó alább megnevezett helyeken és napokon, szintén alább felsorolt bértárgyak további hasznosítása iránt írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérletre kívánók 10 szaz. bánatpénzrel, allárvá meghívhatnak. Az árverési feltételek, az árlejtési ár a kerületi ispánoknál, melyhez az illető bértárgy tartozik, betekinttetők.

Haszonbérbe adatul fognak:

Lippán, a m. k. kincst. ispánság irodájában 1886. évi május hó 17-én, d. e. 10 órakor:

lipppai, drauzsi, sistarovetzi, petirsi, lalasincai, kövesdi, dorgosi, és albiossi határban fekvő kincst. földbirtokok, továbbá a traubani vadászati és mészárszék, végre a dorgosi, kladovai, kövesdi, milovai, petirsi és solymosradnai italmérségi jog. A valymarei kir. kincst. urad. ispánságnál 1886. évi május hó 19-én, délelőtti 9 órakor: a lalasincai, bakamezői, bulzai, gressi, oosztrovi, pozsovai, szelcsovai, pelyemari, vörösmarti, berzovai, gyulicsovai és pernyesi határban fekvő kincst. földbirtokok, továbbá a valymarei, szelcsovai, lalasincai, pozsovai és oosztrovi halászati és a tótváradai vásársávjog, végre a bakamezői, a „berzova-morostyia-kapruca- és dumbroviczai, a grossi (kraszmegyei), oosztrovi, pozsovai, szelcsovai és vörösmarti italmérségi jogok.

Kelt Aradon, 1886. április 22-én.

M. k. jószágigazgatóság.
(Utánnomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

A Weisz Dávid-féle zálogüzletben 1886. március hó 6-án tartott árverés alkalmával befolyt többletek közül a városi pénztárban a felek részére még a következő összegek kezeltetnek.

szám	össz.	szám	össz.	szám	össz.	szám	össz.
frt kr.	frt kr.	frt kr.	frt kr.	frt kr.	frt kr.	frt kr.	frt kr.
1857	—26 5374	—34 6972	—44 7661	—19 8355	—62	2985	—82 5686
3038	—4 5852	—1 02 7010	—69 7770	—59 8481	—39	3034	—63 6007
4174	—28 6025	—82 7031	—80 8023	—24 8543	—4	4599	—1 02 6095
4812	—49 6291	—40 7193	—4 8111	—147 8573	—49	4828	—99 6352
4832	—4 6388	—6 7225	—1 04 8144	—7 8578	—1 03	4959	—1 22 6765
5068	—9 6771	—1 04 7364	—3 54 8228	—84	5178	—17 6783	
5225	—79 6865	—48 7532	—12 8315	—28	5307	—3 98 6855	

Figyelemzetnek emnélfogva az illető igényt tartók, miszerint többleteikért az alulirt hivatalnál f. é. május 15-ig jelentkezzenek, mivel ellenesben a felesleg összeg, mint elévült, a vár. iparisk. javára fog fordítatni.

Arad város kapit. hivatala, 1886. április 28. Urbányi, főkapitány.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhírre teszi, hogy a magy. kir. kincstár végrehajtónak Bán Mitrúné, mint Bán Mitrú jogutóda végrehajtást szenvedő elleni 212 frt 86 1/2 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Kovaszincz községben fekvő, a kovaszinczi 725. sz. tjkvben A+1. a. felvett beltelek 7 frt

értékben, 441. sz. ház 160 frt értékben, az árverést 187 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. június 15-ik napján, d. e. 11 órakor Kovaszincz községhez tartozó megátartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzben a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. tlkvi tvszéknek 1886. évi február hó 27-ik napján tartott üléséből.

Az aradi k. tvszék, mint tlkvi hatóság.

Hirdetmény.

Az üresedésben levő Uj-pánát községi jegyzői állásnak az 1870. XVIII. t. cz. 85. §-a rendelkezéséhez képest választás útján a hely színen leendő betöltésére határidőül alólirott járási szolgabíró által ezennel 1886. évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki.

Cz. 83. §-a való figyelemzettsé mellett, azzal értesítetnek, hogy a hivatalot t. cz. 74. és 75. §§-ai ugy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében kifogástalanul felszerelt kérvényeiket 1886. évi május hó 15-ének d. u. 5 órájig hivatalomhoz annyival is inkább nyujtsák be, mert ezen határidőben tul beérkezett pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1886. évi április hó 30-án.

br. Bánhidy Antal, szolgabíró.

Arverési hirdetmény.

A ménes-szt. annai kincst. uradalomhoz tartozó Arad város és Zimánd község határában fekvő kincst. földek, a zimándi vadászati jog, ugy a patlasi, mikalakai és fakerti urad. italmérségi jog, végre az Arad és Uj-Arad közti esolnak-átkelesi jog további hasznosítása iránt Aradon, a m. kir. Államjószágigazgatóság helyiségében — Deák Ferencz-utca 33. sz. — hol a részletes feltételek is betekintetők, folyó évi júniushó 1-én, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, 10 százalékos bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre a bérelni szándékozók 10 százalékos bánatpénzzel ellátva meghívhatnak.

Aradon, 1886. április 19-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.
(Utánnomat nem díjaztatik.)

Arlejtési hirdetmény.

Az arad-zámbi törvényhatósági ut 0.23 kilométer közti szakaszán, további ugyanezen utvonál 23—63 között szakaszán 1070 garmaal és 1295 garmaal rostált kavicsnak 4733 frt 02 kr. és 5540 frt 75 krnyi költségvetés mellett leendő betöltésére határidőül alólirott járási szolgabíró által ezennel 1886. évi május hó 18-án, d. e. 9 órakor Aradmegye alispáni irodájában nyilvános árlejtési tárgyalás fog tartatni.

Melvékenti tárgyalásra vállalkozni szándékozók 10 százalékos bánatpénzzel ellátva, azzal hivatalnak meg, hogy a zárt ajánlatot betérjesztők kötelesek ajánlatukat külön, a fentjelzett szakaszokként külön óvadékkal ellátva betérjesztetni.

Az árlejtési feltételek és költségvetés addig is a helybeli m. kir. államjósági hivatalnál tekinthetők meg.

Kelt Aradon, 1886. április 27.

289-2.3

Ormos, alispán.